

ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ

Βραβευθὲν παραμύθι.

Ἔϊτανε μιὰ φορά, μιὰ γρηὰ ζητιάνα, κ' εἶχε μιὰ κόρη, μιὰ κοπέλλα ποῦ ὅποιος τὴν ἔβλεπε πήγαινε νὰ τὰ χάσῃ· ὅλα τ' ἀρχοντόπουλα εἶχανε νὰ κάνουνε μὲ τὴν ὁμορφάδα τῆς.

Μιὰ φορά τῆς πῆγε ἡ γρηὰ μάνα της ἕνα καρβελάκι ψωμί καὶ τῆς λέει :

— Βλέπεις θυγατέρα αὐτὸ τὸ καρβελάκι, νὰ τὸ φυλάξῃς καὶ νὰ τὸ θυμιαίνῃς τρεῖς φορές τὴν ἡμέρα.

Ἡ γρηὰ ἄμα εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια ἔφυγε καὶ πῆγε πάλι στὴ ζήτια.

Σὲ λίγη ὥρα, νὰ καὶ πηγαίνει ἕνα καλογεράκι, γεροντάκι, γεροντάκι ποῦ τὰ γένηια του τὰ κάτασπρα φθάνανε ὡς τὰ γόνατα, καὶ τὰ μάτια του ἦτανε βουλιαγμένα ἀπ' τὰ πολλὰ τὰ χρόνια.

— Ὁμορφὴ μου κόρη, δώσε μου νὰ φάγω ! Πεινώ ! εἶμαι τρεῖς μέρες νηστικός.

— Καλῶς τὸ καλογεράκι, καλῶς το. Νά, καλογεράκι μου, αὐτὸ τὸ ψωμί. Καὶ τοῦ τῶδωκε ἡ κοπέλλα μὲ τὴ μεγαλειότερη εὐχαρίστηση.

— Ὁ θεὸς νὰ σοῦ τὸ δώσῃ διπλό καὶ τριδιπλό κοπέλλα μου ! Ἔχε γειά !

— Στὸ καλὸ, γεροντάκι μου.

Τὴν ἄλλη μέρα τῆς πῆγε πάλι ἡ μητέρα της κ' ἄλλο καρβελάκι καὶ τῆς εἶπε νὰ τὸ κρύψῃ μαζὺ μὲ τὰλλα.

Ἐναπῆγε ὁ καλόγερος καὶ τοῦδωσε καὶ τᾶλλο ψωμί ἡ κοπέλλα.

Στὴν τρίτη φορά τῆς λέει ἡ μητέρα της· «ἀνοίξε κόρη μου τὴν κασσέλα νὰ διῶ τὰ καρβελάκια καὶ νὰ βάλω κ' αὐτὸ μαζὶ!». Ἀνοίγει τὴν κασσέλα τὸ κορίτσι, μῆτε καρβέλια μῆτε τίποτα.

— Μωρή, ποῦ εἶνε τὰ καρβελάκια;

— Τᾶδωκα ἐλεημοσύνη!

— Ἐλεημοσύνη τᾶδωκες ! Στάσου νὰ σοῦ δείξω ἐγώ. Τὴν πιάνει στὸ ξύλο, νὰ καὶ τούτη, νὰ κ' ἐκεῖνη, τὴ σάπισε τὴν ἄκομοῖρα. Ἀνοίγει τὴν πόρτα καὶ τὴ βγάξει στὸ δρόμο.

Ἐκλαιγε τὸ κορίτσι, ποῦ νὰ πάῃ νύχτα ὥρα. Πήγαινε ἀπὸ δῶ πήγαινε ἀπ' ἐκεῖ, δὲν ἤξερε ποῦ νὰ πάῃ. Ἐκεῖ ποῦ περπατοῦσε, βλέπει τὸ καλογεράκι κ' ἐρχόντανε κοντὰ της καὶ τῆς λέει.

— Τί ἔχεις καὶ κλαῖς; κόρη μου.

— Τὸ καὶ τό, καλόγερέ μου.

Καὶ κάθεται καὶ τὰ λέει ὅλα.

— Ἐννοια σου κοπέλλα μου, μὴ κλαῖς, μόνο νὰ αὐτὸ τὸ κουβάρι τὸ χρυσάφι καὶ πήγαινε τὸ σέκεινο κεῖ τὸν πύργο. Κ' ἄμα σοῦ ποῦνε: Πόσο τὸ πουλεῖς; νὰ πῆς: ὅσο βαρεῖ. Σ' αὐτὸ τὸν πύργο παντρεύεται ὁ βασιλέας καὶ θὰ τὸ πάρῃ. Καὶ τῆς ἔδειξεν ἕνα πύργο ὀλόφωτο.

Παίρνει τὸ κουβάρι ἡ κοπέλλα καὶ τὸ πηγαίνει στὸν πύργο. Τὴ βλέπουνε στρατιῶτες ποῦ ἦτανε στὴν πόρτα καὶ τῆς λένε:

— Τί θές, κορίτσι μου;

— Αὐτὸ τὸ χρυσάφι πουλῶ.

— Καὶ πόσο τὸ πουλεῖς;

— Ὅσο βαρεῖ.

Τὸ πηγαίνουνε οἱ στρατιῶτες τοῦ βασιλέα. Τοῦ ἄρσσε τὸ χρυσάφι καὶ τῶβαλε στὴ ζυγαριὰ νὰ τὸ ζυγίσῃ. Βάζει χρήματα ὁ βασιλέας μέσα στὴ ζυγαριὰ, δὲν ἐβάραιναν καθόλου. Βάζει ὅλο του τὸ βιὸς ὁ βασιλέας, τίποτα. Μπαίνει ὁ ἴδιος μέσα καὶ ἔτσι γύρισε ἡ ζυγαριὰ.

— Φωνάζετέ της, λέει ὁ βασιλέας.

Πηγαίνουνε καὶ τῆς φωνάζουνε.

Ἄμα τὴν εἶδε ὁ βασιλέας πῆγε νὰ τὰ χάσῃ ἀπ' τὴν ὁμορφιά της. Διῶχνει τὴ νύφη καὶ παίρνει αὐτὴ γυναῖκα.

Ἄμα ἔμαθε ἡ γρηὰ μάνα της, ἡ κακοῦργα, πῶς ἡ κόρη της πῆρε τὸ βασιλεῖα ἄντρα, πῆγε καὶ τὴν ἤυρε.

Ἡ κόρη της ἡ καυμένη τὴ δέχτηκε μὲ τὴ μεγαλειότερη χαρὰ, τῆς ἔδωκε φαγιά, χρήματα καὶ τὴν ἔστειλε στὸ σπίτι της. Τὴν ὥρα ποῦθελε νὰ φύγῃ τῆς λέει:

— Θυγατέρα, τί ἔκανες τὰ καρβελάκια;

— Σῶπα, καλὲ μάνα, δὲν βλέπεις τόσα πλοῦτη ἐδῶ, μόνο μ' ἐρωτᾷς γιὰ τὰ καρβελάκια.

— Ἔχε γειά, κόρη μου!

— Στὸ καλὸ, μάνα.

Κεῖ ποῦ κατέβαινε τίς σκάλες γκρέμισε ἡ γρηὰ καὶ ἐσκοτώθηκε. Τὴν πήρανε οἱ στρατιῶτες καὶ πήγαινε καὶ τὴ θάψανε μέσα στὸν κῆπο. Κεῖ ποῦ τὴ θάψανε βγῆκεν ἕνας καλαμιῶνας, μὰ τί καλαμιῶνας θεόρατος, φουντωτὸς καὶ πράσινος, πράσινος. Ἄμα τὸν εἶδανε, ἄλλο δὲν ἐλέγανε παρὰ γιὰ τὸν καλαμιῶνα. Τῶμαθε αὐτὸ ὁ βασιλέας καὶ εἶπε τῆς κοπέλλας νὰ πᾶνε νὰ τὸν δοῦνε. Πήγαινε καὶ καθίσανε ἀποκάτου ἀπ' τὸν καλαμιῶνα ὁ βασιλέας μὲ τὴ γυναῖκά του. Κλίνει σιγὰ σιγὰ ὁ καλαμιῶνας καὶ ψιθυρίζει στ' αὐτὴ τῆς κόρης.

— Θυγατέρα, τί ἔκανες τὰ καρβελάκια;

Ἡ κοπέλλα χαμογέλασε. Τὴ βλέπει ὁ βασιλέας καὶ τῆς λέει:

— Γιατί γελᾷς;

— Μοῦ φανήκανε τὰ γένηιά σου, ἀφέντη βασιλέα, σὺν τὸ φροκαλάκι τῆς κουζίνας μας.

Νὰ τὰκούσῃ αὐτὰ τὰ λόγια τὰ πικρὰ ὁ βασιλέας, τοῦ κόστισε πολὺ μὰ πάρα πολὺ.

— Πᾶμε νὰ μοῦ δείξῃς τὸ φροκαλάκι τῆς κουζίνας σας.

— Πᾶμε, ἀφέντη μου.

Καβαλλικεύουνε στὰ μουλάρια, πηγαίνουνε πηγαίνουνε, πέρασαν βουνά, πέρασαν λαγκάδια, ποῦ νὰ πᾶνε. Ἡξερε αὐτὴ ἡ κακομοῖρα ποῦ νὰ τὸν πάῃ! Τῆς ἤρθε νὰ πάρῃ τῶν ὀμματιῶν της.

— Μὰ ποῦ εἶνε τὸ σπίτι σου; λέει ὁ βασιλέας.

— Ἐδῶ κοντὰ, βασιλέα μου. Μόνο ἔχασα τὸ δρόμο. Νὰ πάγω ἐδῶ ἀπὸ κάτου ἀπ' τὴ ρεμματιά νὰ δῶ πᾶς καὶ δῶ κανένα σημάδι.

Ἡῦρε αὐτὴ τὴν πρόραση ἡ κοπέλλα γιὰ νὰ φύγῃ. Ἐκαβαλλικεύει καὶ πηγαίνει ἀπὸ κάτου ἀπ' τὴ ρεμματιά γιὰ νὰ πάρῃ κατὰ τὰ μάτια της.

Στὸ δρόμο τὴν ἀπαντᾷ τὸ κολογεράκι, καὶ τῆς λέει:

— Ποῦ πᾶς, κοπέλλα μου;

— Ὅπου μὲ βγάλει ἡ ἄκρη. Καὶ κάθεται καὶ τοῦ τὰ λέει.

— Νὰ αὐτὰ τὰ σαράντα κλειδιά, θὰ πᾶς στὸ τάδε μέρος καὶ θὰ βρῆς ἕνα πύργο καὶ θάνοιξῃς τίς κάμαρες καὶ στὴν τελευταία κάμαρα θάνε τὸ φροκαλάκι.

Τὰ παίρνει χαρούμενη μὲ χίλιες εὐχαρίστησες καὶ πηγαίνει πάλι καὶ καθυλακίζει.

— Τὸν πύργον τὸ δρόμον, ἀφέντη μου. Ἀπὸ τοῦτο δῶ τὸ μέρος θὰ πᾶμε καὶ θὰ βρεθοῦμε στὸ σπίτι μου.

Ἀρχίσανε πάλι, περπατοῦσανε, περπατοῦσανε, φθάσανε στὸν πύργον.

Τί πύργος εἶτανε αὐτός! Τί νὰ ἰδῆς. Δούλες, δούλους, πράγματα, θάμματα, περιβόλια, ὄλες οἱ κάμαρες εἶτανε στολισμένες μὲ βελουδο. Σάστισις πλειὰ ὁ βασιλέας.

— Καλὰ ὄλ' αὐτά, μὰ θέλω νὰ μοῦ δείξῃς καὶ τὸ φροκαλάκι τῆς κουζίνας.

Πηγαίνουνε σ' ἐκείνη τὴν κάμαρα ποῦ εἶχε πεῖ ὁ καλόγερος καὶ βλέπουνε τὸ φροκαλάκι ὄλο διαμάντι καὶ μαργαριτάρια στολισμένο.

Χύνεται ὁ βασιλέας, τὴν ἀγκαλιάζει, τὴ φιλεῖ.

— Εὐχαριστῶ! τῆς λέει.

Καὶ ζήσανε αὐτοὶ καλὰ καὶ μεῖς καλλίτερα.

Ἐν Σύρω

ΘΕΟΔ. Α. ΔΡΑΚΑΚΗΣ

Ο ΧΑΡΤΟΠΑΙΧΤΗΣ

Ἐπαινούμενον παραμῦθι

Μία φορὰ κ' ἕναν καιρὸ ἦτανε σ' ἕνα χωριὸ ἕνας χαρτοπαίχτης. Ἀπὸ μικρὸ παιδί ἐπαιζε τὰ χαρτιά.

Ἦρθε καιρὸς καὶ παντρεύτηκε, ἔκαμε καὶ παιδιὰ, μὰ τὰ χαρτιά δὲν τᾶπαυε· εἶχε ἀπόφασι νὰ ξεψυχήσῃ μὲ τὴν τράπουλα στὰ χέρια.

Ἐνα βράδυ, μὲ τὸ σούρπο, γύριζε σπίτι του ἀπὸ τὸν καρηνέ· ἦτανε σαββατόβραδο κ' εἶχε παιγμένη ὄλη τὴ δούλεψη τῆς ἑβδομαδός. Περπατοῦσε συλλογισμένος, μὲ συμμένο τὸ κεφάλι. Τί διάβολο — ὅξ' ἀπὸ δῶ μέσα — νὰ πῆ στὴ γυναῖκά του καὶ στὰ παιδιὰ του. ποῦ τὸν ἀκαρτεροῦσανε νὰ τοὺς πᾶῃ τίποτε νὰ φάνε.

Ἄξαφνα τὸν σταματᾷ ἕνας ἄνθρωπος. Καλὴ σπέρα, τοῦ λέει. — Καλῶς τὸν πατριώτη. — Μοῦ κάνεις μία χάρι; — Ἄ μπορῶ, μετὰ χαρᾶς σου. — Σὲ περικαλῶ νὰ μὲ πάρῃς ἀπόψε σπίτι σου νὰ φάω καὶ νὰ κοιμηθῶ, γιατί εἶμαι ξένος. — Ἐλα πάμε.

Μπροστὰ ὁ χαρτοπαίχτης ἀπ' ὀπίσω ὁ ξένος, τραβήξανε γιὰ τὸ σπίτι. Ἄμα φτάσανε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα, γυρίζει ὁ χαρτοπαίχτης καὶ τί νὰ ἰδῇ; Κοντὰ στὸν ξένον ἄλλους δώδεκα. Σκύφτει σ' αὐτὸ τοῦ ξένου καὶ τοῦ λέει: — Ποιοὶ 'νε τοῦτοι; — Μὴ σὲ μέλει, εἶνε δικοὶ μου ἄνθρωποι, τοῦ εἶπε ὁ ξένος.

— Καλὰ, εἶπε μέσα του χαμογελώντας ὁ χαρτοπαίχτης, δὲ μὲ μέλει, μὰ νὰ ἰδοῦμε τί θὰ μαυροφᾶτε.

Βλέποντας ἡ γυναῖκα τοῦ χαρτοπαίχτη νὰ μποῦνε τόσο νοματαῖοι, τᾶχασε· τί νὰ τοὺς βάλῃ νὰ φάνε, παναγία μου, ποῦ δὲν εἶχε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ μισὸ καρβέλι ψωμί ἀπάνω στὸ ῥάφι!

— Ἐννοια σου, κυρά, τῆς εἶπε ὁ ξένος, σὰ νὰ

κατάλαβε τὴ συλλογὴ τῆς, ἔννοια σου καὶ μᾶς φτάνει τὸ μισοκάρβελο. Καθῆστε νὰ φάμε.

Βίλωνε τὸ σφραῖ χάμου καὶ καθῆσανε γύρω οἱ ξένοι κ' οἱ ἄνθρωποι τοῦ σπιτιοῦ καὶ χωρέσανε ὄλοι τους χωρὶς ν' ἀκουμπᾷ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο. Ὑστερα πῆρε ὁ ξένος τὸ μισοκάρβελο, τὸ εὐλόγησε, τᾶκοψε καὶ τὸ μοίρασε. Φάγανε οὔλοι τους καὶ χορτάσανε καὶ περισσεψε κάμποσο ψωμί.

Ὁ χαρτοπαίχτης κ' ἡ γυναῖκά του δὲν ξέρανε τί νὰ ποῦνε. Τοὺς φαινότανε ἀπίστευτο, νὰ χορτάσουν τόσο νοματαῖοι μὲ μισὸ ψωμί. — Μωρὴ ποιὸς νᾶν' αὐτός; εἶπε σ' αὐτὴ τῆς γυναίκος του ὁ χαρτοπαίχτης. — Εἶμαι ὁ Χριστός, εἶπε ὁ ξένος, σὰν νὰ κατάλαβε τ' εἶπε τ' ἀντρόγυνο.

Ἀμέσως πέσανε καὶ τὸν προσκυνήσανε.

Οἱ δώδεκα σύντροφοὶ τοῦ ἦτανε οἱ δώδεκα Ἀποστόλοι.

— Τώρα, ποῦ ἔμαθες ποιὸς εἶμαι, εἶπε ὁ Χριστός, θέλω νὰ σοῦ κάμω μία χάρι γιὰ τὴ φιλοξενία ποῦ μοῦκάμες. Λέγε τί θέλεις; — Νὰ κερδίξω πάντα στὴν πασσέτα, εἶπε ὁ χαρτοπαίχτης. — Καλὰ, θὰ κερδίξῃς, εἶπε ὁ Χριστός κ' ἔγινε ἄφαντος μὲ τοὺς Ἀποστόλους του.

Πράγματις ἀπὸ τότες ὁ χαρτοπαίχτης ὄλο κέρδιζε στὴν πασσέτα. Ἀπόκτησε βίος πολὺ, γίνηκε ὁ πρῶτος νοικοκύρης τοῦ χωριοῦ καὶ ὅταν πέθανε, ἄφισε στὰ παιδιὰ του ἄμτρα σπῖτια καὶ χωράφια.

Ἔτσι ὁ Χριστός ἐπλήρωσε τὸ μισὸ καρβέλι τὸ ψωμί. Καὶ ὅμως αὐτὴ ἡ πληρωμὴ δὲν ἦτανε τίποτε μπροστὰ στὴν ἄλλη, ποῦ τοῦ φύλαγε στὸν ἄλλον κόσμον. Γιατί τὴν ὥρα, ποῦ βγήκε ἡ ψυχὴ τοῦ χαρτοπαίχτη, ἕνας ἄγγελος, ποῦ ἀκαρτεροῦσε κοντὰ στὸ προσκέφαλό του σταλμένος ἀπὸ τὸ Χριστό, τὴν πῆρε νὰ τὴν πᾶῃ στὸν Παράδεισον.

Στὸ δρόμον ποῦ πῆγαινε μὲ τὸν ἄγγελο, ἀπανταίνουν τὸν ὄξαποδῶ καὶ πῆγαινε ἕναν ἀμαρτωλὸ στὴν κόλαση. Τὸν εἶχε τὸν κακομοῖρη ὀπισθάγκωνα δεμένο καὶ τὸν ἔσπρωχνε καὶ τὸν ἔδερνε ἀλύπητα. Ὁ χαρτοπαίχτης συμπόνεσε τὸν ἄτυχο τὸν ἀμαρτωλὸ καὶ ἔκαμε νόημα τοῦ ὄξαποδῶ νὰ σταθῇ. Ὁ ὄξαποδῶ ἐστάθηκε καὶ ὁ χαρτοπαίχτης τοῦ εἶπε: — Παίζουμε τὰ χαρτιά; — Τί νὰ παίζωμε; — Ἄν μὲ κερδίσης νὰ μοῦ παίρῃς τὴν ψυχὴ, ἂν ὅμως σὲ κερδίσω νὰ σοῦ πέρνω τὸν ἀμαρτωλὸ, ποῦ πᾶς στὴν κόλαση.

Τοῦ ὄξαποδῶ τοῦ ἄρεσε ἡ συμφωνία· δίχως ἄλλο θὰ κέρδιζε τὸ χαρτοπαίχτη καὶ ἔτσι ἀντὶς γιὰ μία ψυχὴ θὰ πῆγαινε δύο στὸν ἀφέντη του τὸν Ἐωσφόρο.

— Παίζωμε, εἶπε.

Ὁ χαρτοπαίχτης ἔβγαλε τὴν τράπουλα — γιατί εἶχε πεθάνει κρατώντας τὴν — καὶ ὅσο νὰ πῆ «ἀμὴν» κερδίσει τὸν ὄξαποδῶ καὶ τοῦ παίρνει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Ὁ ὄξαποδῶ χοροπήδησε ἀπὸ τὴ λύσσα του σὰ δαιμονισμένος κ' ἐχάθη.

Ὁ χαρτοπαίχτης ἀντάμα μὲ τὸν ἄγγελο καὶ τὸν ἀμαρτωλὸ, ἔφτασε ἀπ' ὄξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς Παράδεισος. Ἐκεῖ ἦτανε ὁ Χριστός.

— Ποιὸς εἶνε τοῦ λόγου του; ῥώτησε..

— Εἶνε φίλος μου, εἶπε ὁ χαρτοπαίχτης.